

บทคัดย่อ

243124

แผนงานวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดเชียงราย

Mobilizing the Sufficiency Economy Philosophy in Chiang Rai Province

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2551 จำนวนเงิน 1,740,000 บาท

ระยะเวลาการทำวิจัย 1 ปี เริ่มทำการวิจัยเมื่อเดือนกันยายน 2551 ถึงเดือนกันยายน 2552

ชื่อผู้วิจัย ผศ. ดร. วิรุณศิริ ไจมา¹

ผศ. ดร. ประภาพรธรรม ไชยานนท์²

ดร. คมสัน รัตนะสิมากุล³

ดร. เสริมศิริ นิลคำ⁴

นางศศิธร มนต์วารากุล⁵

นางสาวปวีณา ถีตระกุล⁶

นายประทีป จตุรพงศธร⁷

นางปรัญญาณี ไชยองค์การ⁸

นางรัชณี พิมพ์อุบล⁹

นายวิชัย แก่นระหงส์¹⁰

นายชงชัย ลาชี¹¹

นางสาวสุชีรา วิจิตรพันธุ์¹²

แผนงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์การเผยแพร่เนื้อหาของแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสื่อมวลชนไทย และศึกษาระดับความเข้าใจ การยอมรับ และการนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันของประชาชนในจังหวัดเชียงราย 2) ศึกษาความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน และแนวทางพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชนในจังหวัดเชียงราย 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับความสำเร็จของกิจกรรมทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกร และแนวทางในการสร้างความสำเร็จในการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกร ในจังหวัดเชียงราย และ 4) ศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสะสมทุนวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจรายย่อยและวิสาหกิจขนาดเล็กในจังหวัดเชียงราย และศึกษาด้านแบบหรือแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มดังกล่าว โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ด้วยการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม

¹⁻⁶ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โทร. 0-5377-6016 โทรสาร 0-5377-6057

⁷ สำนักงานสหกรณ์จ.เชียงราย โทร. 0-5371-1178

^{8,12} สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จ.เชียงราย โทร. 0-5371-8790

⁹ สำนักงานเกษตรจ.เชียงราย โทร.0-5315-2682

¹⁰ สำนักงานพาณิชย์จ.เชียงราย โทร. 0-5371-1782

¹¹ องค์การบริหารส่วนตำบลเทอดไทย อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย โทร. 0-5373-0207

ผลการศึกษาของวัตถุประสงค์ข้อ 1 พบว่าสื่อหนังสือพิมพ์นำเสนอนิยามเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นนามธรรมและนำเสนอกิจกรรมที่เชื่อมโยงการเกิดพระเกียรติ สื่อวิทยุกระจายเสียงนำเสนอการขยายความของนิยามให้เป็นรูปธรรม นำเสนอประสบการณ์ของผู้ที่นำปรัชญาไปใช้แล้วประสบผลสำเร็จ และนำเสนอข่าวกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการเกิดพระเกียรติ และสื่อโทรทัศน์นำเสนอสารคดีการประยุกต์ใช้และสารคดีเกิดพระเกียรติ ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้และความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก ขอมรับในระดับมาก และนำไปใช้ในระดับมาก

ผลการศึกษาของวัตถุประสงค์ข้อ 2 พบว่าโดยภาพรวมชุมชนในจังหวัดเชียงรายมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน คือ พัฒนาผู้นำชุมชน พัฒนาและแก้ไขปัญหของคนในชุมชน พัฒนาองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาระบบและแนวคิดในชุมชน และปรับปรุงและพัฒนาบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชน

ผลการศึกษาของวัตถุประสงค์ข้อ 3 พบว่าปัจจัยที่มีผลทางบวกต่อระดับความสำเร็จของกิจกรรมทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดเชียงรายสามอันดับแรก คือ ระยะเวลาที่นำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่หรือเกษตรผสมผสานมาใช้ จำนวนกลุ่มในชุมชนที่เป็นสมาชิก และระยะเวลาที่ทำบัญชีครัวเรือน แนวทางในการสร้างความสำเร็จในการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย ได้แก่ 1) สร้างหรือปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ดีต่อการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ผู้นำชุมชนส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง 3) เกษตรกรยึดถือ 10 แนวปฏิบัติที่เกษตรกรควรปฏิบัติเพื่อสร้างความสำเร็จของกิจกรรมทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง 4) หน่วยงานภายนอก/รัฐสนับสนุนการรวมกลุ่ม 5) หน่วยงานภายนอก/รัฐจัดอบรมแก่เกษตรกร 6) หน่วยงานภายนอก/รัฐเข้ามาจัดศึกษาดูงานเกษตรกรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ 7) หน่วยงานภายนอก/รัฐให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ และ 8) สร้างเกษตรกรต้นแบบให้เป็นแหล่งศูนย์กลางการเรียนรู้ และขยายผลต่อไป

ผลการศึกษาของวัตถุประสงค์ข้อ 4 พบว่าโดยภาพรวมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มสะสมทุนอยู่ในระดับปานกลาง วิสาหกิจชุมชนประยุกต์ใช้ในระดับมาก และวิสาหกิจรายย่อยและขนาดเล็กประยุกต์ใช้ในระดับปานกลาง

ต้นแบบของการบริหารจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มสะสมทุนในจังหวัดเชียงราย คือ 1) เน้นระดมทุนภายใน กระจายแหล่งเงินกู้และเงินฝาก 2) กำหนดวงเงินกู้ตามขนาดการผลิตและมีหลักประกัน ติดตามการใช้เงินกู้อยู่เสมอ 3) จ้างเจ้าหน้าที่พอดีกับปริมาณงาน เน้นจ้างคนในท้องถิ่น ขึ้นค่าจ้างตามผลงาน และ 4) เชื่อมโยงกับกลุ่มสะสมทุนอื่น หาและใช้ข้อมูลที่ต้องการในการดำเนินธุรกิจ จ่ายอัตราเงินปันผลอย่างเป็นธรรม ตั้งราคาขายจากต้นทุนที่แท้จริง

ต้นแบบของระบบการผลิตและการจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเชียงราย คือ 1) แบ่งผลประโยชน์อย่างยุติธรรม มีการประชุมวางแผน และมีการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา 2) เงินทุนมาจากภายในกลุ่มเป็นหลัก 3) สำรวจความต้องการตลาด เน้นตลาดในท้องถิ่น และกำหนดราคาที่ยุติธรรม 4) จัดทำบัญชีกลุ่มสม่ำเสมอ และ 5) วางแผนการผลิต และเน้นปัจจัยในท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์คุณภาพ และซื้อสัตย์ต่อลูกค้า

แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับวิสาหกิจรายย่อยและวิสาหกิจขนาดเล็กลงในจังหวัดเชียงราย คือ 1) สร้างความรู้ความเข้าใจ และการยอมรับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้มากขึ้น 2) ทบทวนหาแนวการปฏิบัติของการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ได้จริง และ 3) หาตัวอย่างธุรกิจที่มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้แล้วประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ในท้องถิ่น และนำมาเผยแพร่

The purposes of this research aimed (1) to analyze the publicity of the matter on self-sufficient economy concept of Thai mass media and study the people's understanding level, acknowledgement and applying the self-sufficient economy concept in their daily lives, (2) to study the capability of community's self reliance and the guideline of developing and increasing their self-reliance competency in Chiang Rai Province, (3) to study the achievement **success factors of the sufficiency economic-activities of agriculturist in Chiang Rai province** and to explore the measures that shall be used in the improvement of the sufficiency economic-activities of agriculturists in Chiang Rai , (4) to study the application of self-sufficient economy concept of capital informal groups , community enterprises, and micro and small enterprises in Chiang Rai province and to study the model and promotion and development guidelines of the enterprise groups. The research was completed through the quantitative and qualitative methodology by using survey, interviewing and focus group.

The study result for the research purpose number one showed that the newspaper presented the sufficiency economy philosophy as an abstract definition and coherent with His Majesty the King Honor activities whereas the radio broadcasting presented them in a concrete form and also presented person's experiences who applied the philosophy successfully and showed the activities coherent with His Majesty the King Honor. Besides, the television broadcasting presented the documentary of the sufficiency economy philosophy and His Majesty the King Honor. Overall, the samples had knowledge and understanding on the sufficiency economy philosophy at a high level. They accepted at the high level and applied the philosophy at a high level.

The study result for the research purpose number two showed that in overall, Chiang Rai community had self-reliance at a high level. The development and capability guidelines were developing the community leaders, developing and solving people's problems, developing the sufficiency economy philosophy, developing community's system and concept, improving and developing the role of organization involved in the community

The study result for the research purpose number three showed that the most top three positive factors affected the achievement of the agriculturists in developing the sufficiency economy philosophy were the duration of using the new theory, the number of group members, and the duration of doing household accounting. With regard to the the guidelines in creating the success of the Sufficiency Economic activities of agriculturist in Chiang Rai were 1) to change the attitudes of the people and instill in them positive attitudes in towards agriculture in accordance to the Sufficiency Economy Philosophy, 2) the community heads assist in promoting the Sufficiency Economy Philosophy based activities. 3) agriculturists should follow the 10 guidelines for the success of the sufficiency Economy Philosophy based activities 4) external or government organizations support group formation 5) external or government organizations organize workshops for agriculturists 6) external or government organizations organize learning trips to learn from successful agriculturists 7) external or government organizations support other assistance, and 8) initiate model agriculturist to be the learning resource centre in the future.

The study result for the research purpose number four showed that in overall, the application of the sufficiency economy philosophy of the capital informal groups was at a medium level, the application of the sufficiency economy philosophy of the community enterprises was at a high level and the application of the sufficiency economy philosophy of the micro and small enterprises was at a medium level.

Regarding to the model of management under the sufficiency economy philosophy of the capital informal groups were (1) focus on internal funding, expanding the financial resources and savings (2) determine the financial budget based on business sizes, having follow-up credits guarantee regularly (3) recruit the employees in accordance with the amount tasks emphasizing on the local people and raise wages by tasks, and (4) link with the other capital informal groups, seek for and use the appropriate data on business operation, and pay bonus fairly and determine pricing from the real cost.

243124

Regarding to the production system and management based on the sufficiency economy philosophy of the capital informal groups in Chiang Rai province were (1) share the advantages fairly, plan regularly and distribute local wisdom (2) emphasize on internal funds (3) survey the market emphasizing local market and fair pricing (4) make groups account regularly and (5) plan production emphasizing on the local supplies, good quality products and being honest to the customers.

Regarding to the guidelines of promotion and development of the application of the sufficiency economy philosophy of the micro and small enterprises were (1) build up people's knowledge and understanding and acceptance under the sufficiency economy philosophy more increasingly (2) review and seek for the sufficiency economy philosophy practice clearly and truly could apply the philosophy (3) seek for and publicize the successful businesses which were applied to the sufficiency economy philosophy.